

Załącznik nr 1

Uzasadnienie do Uchwały podjętej przez Komisję Habilitacyjną, w dniu 28 września 2021 roku, powołaną przez Radę Naukową Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu dnia 26 czerwca 2021 w sprawie przeprowadzenia postępowania o nadanie dr Annie Urbanowicz stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne

1. Sylwetka Habilitanta

Dr Anna Urbanowicz ukończyła studia magisterskie na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w 2000 roku, obroną pracy magisterskiej pt. „*Badanie udziału polimerazy RNA w procesach replikacji i rekombinacji cząsteczek genomowych wirusa mozaiki stoklosy*”. Następnie, w latach 2000-2006 prowadziła badania w Instytucie Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu w ramach Studium Doktoranckiego. Stopień naukowy doktora nauk chemicznych z zakresu biochemii został nadany przez Radę Naukową Instytutu za pracę zatytułowaną „*Identyfikacja rejonów aktywnych rekombinacyjnie, występujących w genomowych cząsteczkach RNA wirusa mozaiki stoklosy*”. Od 2006 roku dr Urbanowicz pracuje w IChB PAN, początkowo na etacie adiunkta, później starszego specjalisty, a od 2016 roku jako kierownik Pracowni Inżynierii Białek. W międzyczasie, w latach 2015-2019, była adiunktem na Wydziale Technologii Chemicznej Politechniki Poznańskiej.

2. Ocena formalna nadesłanych materiałów

Komplet dokumentów dotyczących postępowania habilitacyjnego dr Anny Urbanowicz obejmował:

- 1) wniosek do Rady Doskonałości Naukowej o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauk biologicznych, w języku polskim i angielskim
- 2) kopię dyplomu stwierdzającego posiadanie stopnia doktora,
- 3) autoreferat przedstawiający opis osiągnięcia naukowego, w języku polskim i angielskim
- 4) wykaz opublikowanych prac naukowych oraz informację o osiągnięciach dydaktycznych i współpracy naukowej, w języku polskim
- 5) wymagane oświadczenia habilitantki oraz współautorów korespondencyjnych, z określeniem ich indywidualnego wkładu,
- 6) oświadczenie, że przedkładane osiągnięcie nie było przedmiotem innego postępowania
- 7) streszczenie przedkładanego osiągnięcia, w języku polskim i angielskim
- 8) dane wnioskodawcy.

Recenzje osiągnięcia habilitacyjnego zostały przygotowane przez: prof. dr hab. Krzysztofa Solarza, prof. dr hab. Jacka Otlewskiego, dr hab. Małgorzatę Dmitryjuk, prof. UWM oraz dr hab. Bożenę Nejman-Faleńczyk, prof. UG. Żaden z recenzentów nie wyraził zastrzeżeń co do poprawności formalnej przygotowanych dokumentów.

3. Ocena osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe Habilitantka przedstawiła monotematyczny cykl 5 publikacji, które ukazały się w latach 2013-2021 oraz 3 patentów z lat 2016-2017, które zostały przedstawione pod wspólnym tytułem: „**Charakterystyka oddziaływań pomiędzy wybranymi białkami powierzchniowymi krętków *Borrelia* i białkami kleszczy oraz kręgowców**”. Cztery z publikacji stanowią opracowania oryginalne, jedna to praca przeglądowa. W dwóch opublikowanych pracach habilitantka jest pierwszym autorem, w dwóch autorem korespondencyjnym oraz w jednej pracy jest autorem drugim. We wszystkich patentach dr Urbanowicz jest pierwszym autorem. Sumaryczny współczynnik oddziaływania IF, prac wchodzących w prezentowane osiągnięcie wynosi 15,2, z liczbą cytowań wynoszącą 15 na dzień 22.03.202. Prace przedłożone przez Habilitantkę dotyczą charakterystyki oddziaływań zachodzących pomiędzy białkami powierzchniowymi OspA i OspC bakterii z rodzaju *Borrelia*, a ich białkowymi ligandami występującymi u kleszczy i kręgowców.

Wszyscy Recenzenci dobrze oceniają wartość naukową przedstawionego osiągnięcia naukowego.

Prof. dr hab. Krzysztof Solarz pisze: „*Należy podkreślić, że badania Habilitantki w tym aspekcie to badania pionierskie, budzące zainteresowanie innych badaczy... osiągnięcie naukowe ma charakter nowatorski, poznawczy i aplikacyjny; stanowi oryginalny wkład do nauki polskiej i światowej...Należy podkreślić także ważność 3 zgłoszonych patentów, będących wynikiem własnego projektu badawczego Pani dr Anny Urbanowicz*”

Dr hab. Małgorzata Dmitryjuk podkreśla, że: „*Publikacje naukowe wchodzące w skład osiągnięcia są spójne tematycznie i mają charakter interdyscyplinarny, zostały opublikowane w renomowanych czasopismach z listy JCR i posiadają nie tylko walory poznawcze, lecz również duży aspekt praktyczny*”

Dr hab. Bożena Nejman-Faleńczyk pisze: „*...stwierdzam, że stanowi on spójny tematycznie opis prac badawczych wykonanych na bardzo wysokim poziomie... Uważam, że stanowią one istotny wkład w rozwój nauk biologicznych poprzez znaczne poszerzenie dostępnej wiedzy o oddziaływaniach białek powierzchniowych bakterii z rodzaju *Borrelia* z białkami produkowanymi przez kleszcze oraz docelowego gospodarza*”.

Recenzenci podkreślają również istotny wkład habilitantki w prezentowane prace:

Prof. dr hab. Jacek Otlewski pisze: „*Udział habilitantki w powstanie wszystkich publikacji jest bardzo istotny i dotyczył zwykle sformułowania koncepcji i problemu, wykonania części doświadczeń, udziału w napisaniu manuskryptu i odpowiedzi na uwagi recenzentów*”.

Prof. dr hab. Jacek Otlewski oraz dr hab. Bożena Nejman-Faleńczyk zwracają, co prawda, uwagę na niski wskaźnik cytowań prezentowanych prac. Jednak dr hab. Nejman-Faleńczyk tłumaczy to krótkim czasem, który minął od ostatniej publikacji, a prof. dr hab. Jacek Otlewski wyjaśnia „*wysoce specjalistycznym charakterem uprawianej tematyki badawczej*”.

Z opiniami Recenzentów dotyczącymi dobrej oceny wartości naukowej osiągnięcia Habilitantki zgodzili się również w prowadzonej dyskusji podczas Posiedzenia Komisji, Przewodniczący, prof. dr hab. Tadeusz Kaczorowski, Członek Komisji prof. dr hab. Wojciech Rypniewski i Sekretarz dr hab. Magdalena Łuczak.

4. Ocena aktywności naukowej Habilitanta

Całkowity dorobek naukowy Habilitantki obejmuje 17 publikacji, z których 12 zostało opublikowanych w czasopiśmie z listy JCR. Sumaryczny współczynnik oddziaływania publikacji naukowych według listy JCR wynosi 71,017. Łączna punktacja MNiSW wynosi 845. Liczba cytowań publikacji według bazy Web of Science wynosi 226 (bez autocytowań). Indeks Hirsha dla wszystkich prac Habilitantki to 7. Habilitantka kierowała dwoma projektami MNiSW i OPI dotyczącymi opracowania szczepionki przeciwko boreliozie. Była współwykonawcą w realizacji 3 projektów badawczych oraz odbyła 2 zagraniczne staże naukowe. Ma liczne współprace naukowe, w tym zagraniczne.

Wszyscy Recenzenci pozytywnie oceniają całokształt aktywności naukowej Habilitantki.

Prof. dr hab. Jacek Otlewski pisze: „*Poza pracami wchodzącymi w skład osiągnięcia naukowego, habilitantka jest współautorem 17 publikacji, które są cytowane 226 razy. 12 publikacji powstało po doktoracie, zaś pięć przed doktoratem. Są to wieloautorskie prace, z których osiem ukazało się w dobrych i bardzo dobrych czasopiśmie specjalistycznych, takich jak: Nucleic Acid Res., Int. J. Mol. Sci., Annu. Rev. Phytopathology. Publikacja przeglądowa z Annu. Rev. Phytopathology jest najlepiej cytowaną pracą habilitantki (88 razy)*”.

Dr hab. Małgorzata Dmitryjuk zaznacza: „*W dziewięciu pracach oryginalnych opublikowanych po doktoracie Habilitantka jest pierwszym, równorzędnym pierwszym lub korespondencyjnym autorem, co świadczy o Jej dużym potencjale twórczym oraz aktywności w inicjowaniu i realizacji badań naukowych, a także dobrym przygotowaniu do samodzielnego planowania, realizowania projektów badawczych, jak również kierowania projektami i zespołami badawczymi... Habilitantka wykazuje bogatą współpracę naukową z innymi krajowymi i zagranicznymi ośrodkami badawczymi, co skutkowało powstaniem wartościowych publikacji w czasopiśmie z listy JCR*”.

Prof. dr hab. Krzysztof Solarz dodaje: „*Pani dr Anna Urbanowicz odbyła 2 staże naukowe zagraniczne (w USA, od marca do sierpnia 2001 roku i od 1-20 grudnia 2007 roku) oraz 1 staż krajowy (Politechnika Poznańska, w latach 2015-2019). Świadczy to o aktywności Habilitantki w dążeniu do stałego podnoszenia kwalifikacji, podejmowania współpracy naukowej oraz poszerzania i doskonalenia warsztatu badawczego. Kandydatka nie uczestniczyła dotąd w realizacji projektów badawczych (grantów) w programach międzynarodowych. Była natomiast kierownikiem 2 krajowych projektów badawczych (MNiSW i OPI), wykonawcą 1 projektu NCN (Maestro) oraz głównym wykonawcą innego projektu NCN (OPUS)*”.

Dr hab. Bożena Nejman-Faleńczyk pisze również: „*pozytywnie oceniam współpracę badawczą dr Anny Urbanowicz z innymi, niż macierzysty Instytut, ośrodkami naukowymi, uwieńczoną w niektórych przypadkach wspólnymi publikacjami (w uznanych, międzynarodowych periodykach naukowych) lub pracami dyplomowymi. W mojej ocenie współpraca ta jest oznaką istotnej aktywności naukowej Habilitantki. Niemniej jednak przygotowanie niniejszej oceny aktywności Pani dr Anny Urbanowicz byłoby prostsze, gdyby w przekazanych materiałach zawarta była informacja na temat miejsca realizacji badań prowadzonych przez poszczególnych współautorów publikacji albo kopie pierwszych strony publikacji powstałych we współpracy z innymi uczelniami lub instytucjami naukowymi*”

W ramach prowadzonej dyskusji do pozytywnej oceny aktywności naukowej Habilitantki przychylił się również pozostali członkowie Komisji: Przewodniczący, prof. dr hab. Tadeusz Kaczorowski, Członek Komisji prof. dr hab. Wojciech Rypniewski i Sekretarz dr hab. Magdalena Łuczak.

5. Ocena dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz osiągnięć organizacyjnych

Wszyscy Recenzenci pozytywnie ocenili działalność dydaktyczną, popularyzatorską i organizacyjną Habilitantki.

Prof. dr hab. Jacek Otlewski pisze: „*Omawiając działalność dydaktyczną habilitantki, należy zauważyć, że dr Urbanowicz pełniła opiekę nad trzema magistrantami i była opiekunem czterech prac inżynierskich. Co istotne, była promotorem pomocniczym w czterech przewodach doktorskich*”.

Dr hab. Bożena Nejman-Faleńczyk dodaje: „*Dorobek dydaktyczny Pani dr Anny Urbanowicz jest bogaty i obejmuje prowadzenie zajęć dla studentów III i IV roku na Wydziale Technologii Chemicznej Politechniki Poznańskiej (czyli uczelni innej niż jednostka, w której ubiega się o nadanie stopnia doktora habilitowanego)*”.

Prof. dr hab. Krzysztof Solarz pisze: „*Pani dr Anna Urbanowicz ma także osiągnięcia w pracy organizacyjnej popularyzującej naukę. Była członkiem Komitetu organizacyjnego Międzynarodowej Konferencji Structural Biology of Plants and Microbes w 2013 roku w Poznaniu... Bardzo cennym osiągnięciem w pracy organizacyjnej Pani dr Anny Urbanowicz jest natomiast udział w charakterze koordynatora w projekcie MNiSW ... Dane te świadczą o dużej aktywności Habilitantki w pracy organizacyjnej, pracy popularyzującej naukę i w pracy na rzecz dwóch Uczelni oraz macierzystego Instytutu, a także o uznaniu jakim cieszy się w środowisku naukowym i akademickim Poznania*”.

Dr hab. Małgorzata Dmitryjuk podsumowuje: „*Calkowity dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny dr Anny Urbanowicz oceniam jednoznacznie pozytywnie i uważam za wystarczający do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego... Kandydatka systematycznie podnosi swoje kompetencje zawodowe i angażuje się w popularyzację nauki. Słabszą stroną dorobku Habilitantki jest niezbyt duże doświadczenie dydaktyczne. Zważywszy jednak na charakter jednostki, w której jest zatrudniona, jest ono rekompensowane przez zasługujące na uznanie liczne promotorstwo prac inżynierskich, magisterskich i doktoranckich*”.

Z opiniami Recenzentów dot. pozytywnej oceny dorobku dydaktycznego Habilitantki zgodzili się również, podczas prowadzonej dyskusji Przewodniczący, prof. dr hab. Tadeusz Kaczorowski, Członek Komisji prof. dr hab. Wojciech Rypniewski i Sekretarz dr hab. Magdalena Łuczak.

6. Wniosek końcowy

W podsumowaniu, wszyscy Recenzenci oraz pozostali członkowie Komisji, stwierdzają, że przedstawione do oceny osiągnięcia naukowe, a także aktywność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna w pełni odpowiadają kryteriom stawianym przy ubieganiu się o stopień doktora habilitowanego, zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. "Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce" (Dz.U. z 2018 r poz.1668 ze zm.) i popierają wniosek o nadanie dr Annie Urbanowicz stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

Głosowanie odbyło się w trybie jawnym, w pełnym składzie Komisji, a jego wyniki były następujące: oddano 7 głosów, w tym **7 za pozytywnym zaopiniowaniem i poparciem wniosku** o nadanie dr Annie Urbanowicz stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie nauki biologiczne.

Komisja przedkłada Radzie Naukowej Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu uchwałę popierającą wniosek o nadanie dr Annie Urbanowicz stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

Przewodniczący Komisji

prof. dr hab. Tadeusz Kaczorowski

Sekretarz Komisji

dr hab. Magdalena Łuczak